

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ORP DAČICE
registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/65.00032

Analýza aktuální sociální situace v regionu

výstup z ankety pro širokou veřejnost

Úvod

Pro oslovení co nejširšího vzorku obyvatel (současných a potenciálních uživatelů sociálních služeb) byla v rámci projektu Komunitní plánování sociálních služeb ORP Dačice využita anketa pro širokou veřejnost.

Cílem ankety bylo:

- Předat všem obyvatelům regionu základní informace o projektu „Komunitní plánování sociálních služeb ORP Dačice“.
- Zapojit širokou veřejnost do procesu a probudit zájem o problematiku sociálních služeb.
- Z navrácených anketních lístků zjistit, jaké je povědomí obyvatel o problematice sociálních služeb, jejich poskytovatelích, do jaké míry obyvatelé sociální služby znají a využívají, co obyvatelé potřebují či nepotřebují v této oblasti změnit.

Záměrem bylo dostat anketní lístek k co největšímu počtu lidí žijících na Dačicku. Podle původního návrhu mělo být distribuováno min. 3 000 anketních lístků, ve skutečnosti jich bylo distribuováno 5 100.

Anketa byla jedním z informačních materiálů o projektu a pomohla zapojit lidi do aktivní spolupráce na komunitním plánování sociálních služeb. Lidé se díky anketním lístkům seznámili se spektrem sociálních služeb a byli motivováni k zamyšlení se nad jejich kvalitou a dostupností. Část občanů vrátila vyplněný lístek a využila tak možnost sdělit svoje názory a připomínky.

1 Metoda průzkumu

Zjišťování názorů veřejnosti se uskutečnilo prostřednictvím dotazníkového šetření. Dotazník (viz příloha) zjišťoval zejména informovanost občanů, spokojenost se systémem sociálních služeb v regionu, názory na chybějící služby v regionu, na preference důležitosti sociálních problémů a na využívání sociálních služeb.

Návrh dotazníku byl připraven v řídicí skupině, jako podklad byly využity anketní lístky z předchozích procesů komunitního plánování na Dačicku a Příbramsku. Forma distribuce a sběru anketních lístků byla navržena metodičkou a místní koordinátorkou, řídicí skupina postup připomínkovala a následně schválila.

Průběh dotazníkového šetření

Bylo vytištěno 5 100 dotazníků, ty byly distribuovány různými způsoby. V Dačicích byl dodán dotazník do každé domácnosti prostřednictvím městského zpravodaje „Město Dačice informuje“ (celkem 3100 ks anket), který vydává město Dačice. Ve Slavonicích bylo distribuováno 600 ks lístků prostřednictvím zpravodaje „Slavonické novinky“, vydávaného městem Slavonice. 1 300 ks lístků bylo dotisknuto pro obce a organizace a ke sběrným schránkám. Dodatečně bylo nakopírováno ještě 100 ks lístků. Sběrné schránky na vyplněné dotazníky byly umístěny v informačních centrech v Dačicích a Slavonicích a na dalších frekventovaných místech (dům s pečovatelskou službou, prodejny atd.). Mimo Dačice a Slavonice byla zajištěna distribuce anketních lístků prostřednictvím obecních úřadů. Se starosty obcí byla osobně dojednána spolupráce, následně byli ještě osloveni dopisem. Do každé obce byly zaslány anketní lístky v počtu úměrném počtu obyvatel. Součástí zásilky byla také obálka se zpětnou adresou, určená k vrácení vyplněných lístků. Obce distribuovaly lístky dle svých možností – předáváním na úřadech, rozdáváním v prodejnách, v místních knihovnách atd. Lidé mohli využít i možnost vyplnit interaktivní anketu elektronicky na webových stránkách města Dačice www.dacice.cz.

Anketa probíhala několik měsíců, byla záměrně prodloužena. Bylo vytištěno více variant anketních lístků (různé datum odevzdání). Vyplněné lístky byly sbírány průběžně, metodička a koordinátorka je sledovaly a názory občanů tlumočily v řídicí skupině a v pracovních skupinách.

Nikdo nevyužil možnost vyplnit anketu elektronicky, i přes to, že několik dní byla na www.dacice.cz na hlavní stránce jako aktualita.

2. Zpracování dat

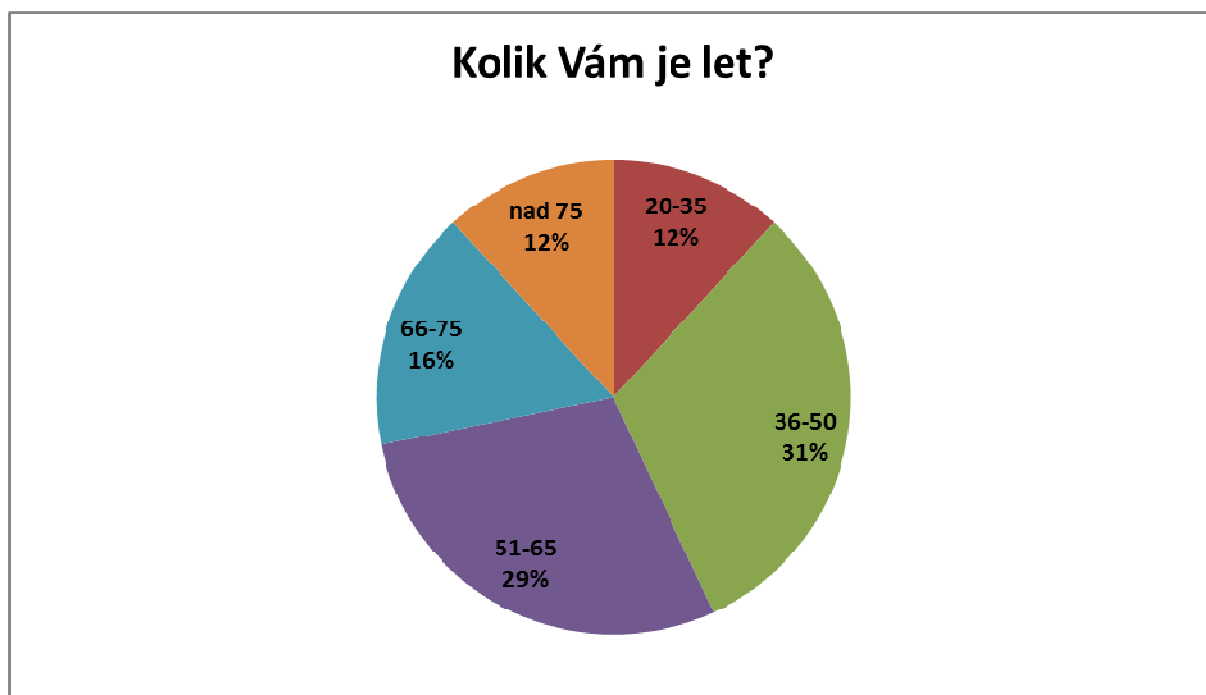
Odpovědi a komentáře ze všech vyplněných anketních lístků byly přepsány do Excel tabulky. Z údajů byl zpracován výstup.

Někteří respondenti neodpověděli na všechny otázky a ve výstupu je tedy patrné, že u některých otázek bylo zjištěno méně odpovědí, než kolik osob odevzdalo dotazník.

3. Popis vzorku respondentů

Věkové složení vzorku respondentů

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 23 osob starších 75 let (12 % z celkového počtu odpovídajících), osob ve věku 66 – 75 bylo 32 (tedy 16%). Skupina osob předdůchodového věku (51 – 65 let) byla druhá nejpočetnější – 56 lidí (29%). Nejčastější byli osoby mezi 36 a 50 lety (tj. 61 osob, 31%). Ve věku 20-35 let se zúčastnilo 23 osob (12%). Nejmladší věkovou kategorií do dvaceti let nezastupoval žádný respondent.

Bydliště respondentů

Dotazníkového šetření se zúčastnili občané z různých obcí regionu. Největší zastoupení mají **Dačice s 29%** a **Studená s 23%**. Bydliště respondentů je rozloženo v rámci celého regionu. 13 respondentů uvedlo bydliště mimo ORP Dačice. Přesné počty dle jednotlivých obcí naleznete v následující tabulce.

Bydliště účastníků anketního šetření:

Obec	Počet obyvatel (rok 2011)	Počet lístků distribuce	Počet lístků vrácených
Báňovice	113	10	1
Budeč	230	25	0
Budíškovice	779	50	1
Cizkrajov	542	50	0
Červený Hrádek	212	20	0
Český Rudolec	947	100	1
Dačice	7 676	3 625	56
Dešná	622	50	2
Dobrohošť	47	10	6
Heřmaneč	94	10	0
Horní Meziříčko	109	10	8
Horní Němčice	97	10	7
Horní Slatina	153	15	0
Hříšice	327	30	0
Kostelní Vydří	167	15	0
Peč	442	40	5
Písečné	551	50	0
Slavonice	2 556	630	11
Staré Hobzí	553	50	0
Studená	2 418	200	52
Třebětice	299	30	0
Volfířov	703	50	15
Županovice	67	10	9
Následující respondenti jsou mimo ORP Dačice			
Jilem			5
Třeboň			1
Jemnice			2
Čvrh			1
Krahulčí			1
Dolní Němčice			2
Bílkov			1
Nezadáno			8

4. Analýza zjištěných dat

4.1 Co by se z Vašeho pohledu mělo změnit v sociální oblasti ve Vaší obci či regionu?

Nejobecnější názor je zaměřit více pozornosti na seniory (3odpovědi) a lidi s postižením (3odpovědi).

Zlepšit by se měla **dopravní dostupnost** (4 odpovědi) zejména dopravní spojení ve Slavonicích (2 odpovědi), dostupnost **služeb malým obcím**, informovanost, finanční prostředky na soc. služby, rozšíření nabídky soc. služeb a úhrady za soc. služby.

Další požadavky byly: **vybudování domu pro seniory** (8 odpovědi), **denního stacionáře** (6 odpovědi), **chráněného bydlení** (4 odpovědi), centra denních služeb (3 odpovědi) a rehabilitačního centra (1 odpověď).

Chybí dostupnost lékařské služby (2 odpovědi).

Domovinka by měla být zachována a měly by se zlepšit její prostory (6 odpovědi), měla by se zvýšit její propagace(1 odpověď) a fin. příspěvky na její činnost (2 odpovědi). Zlepšit by se zde měly prostory pro diabetiky (2 odpovědi), mělo by se zachovat jejich scházení (3odpovědi) a nutná je služba diabetologa (3 odpovědi). Zachovat by se měla i přednášková činnost (10 odpovědi).

Zde jsou některé konkrétní názory:

„Zapojení seniorů do dění v obci“ Jilem, žena, 36-50

„Méně peněz na církev“ Studená, muž, 51-65

„Chybí zázemí pro klub- rodiče, děti.“ Slavonice, žena, 36-50

„Umožnit dětem s postižením vzdělání a praxi.“ Krahulčí, žena, 20-35

4.2 Postrádáte vy nebo někdo z Vašich blízkých na Dačicku některé z těchto sociálních služeb?

V anketě byl uveden seznam vybraných sociálních služeb podle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách. K odborným pojmům byly v dotazníku uvedeny stručné definice. Přesto není jisté, že si všichni respondenti dokážou představit jednotlivé služby, jejich zaměření a cílové skupiny, na základě kterých vyjadřují svůj názor na chybějící sociální služby v dačickém regionu.

Respondenti nejčastěji postrádají **domovy pro seniory** (celkem 53 odpovědi). Tuto službu preferují zejména ve Volfířově (40% respondentů) a Dačicích (19% respondentů). Další nejčastěji postrádané jsou **denní stacionáře pro osoby se sníženou soběstačností**, které potřebují pravidelnou podporu. Nejvíce postrádané jsou v Dačicích (téměř 50%). Třetí nejvíce postrádanou službou je **sociální poradenství**, které chybí zejména v Horním Meziříčku (šesti z osmi dotazovaných, tedy 75%) a v Dačicích (patnácti z 56, tedy 27%).

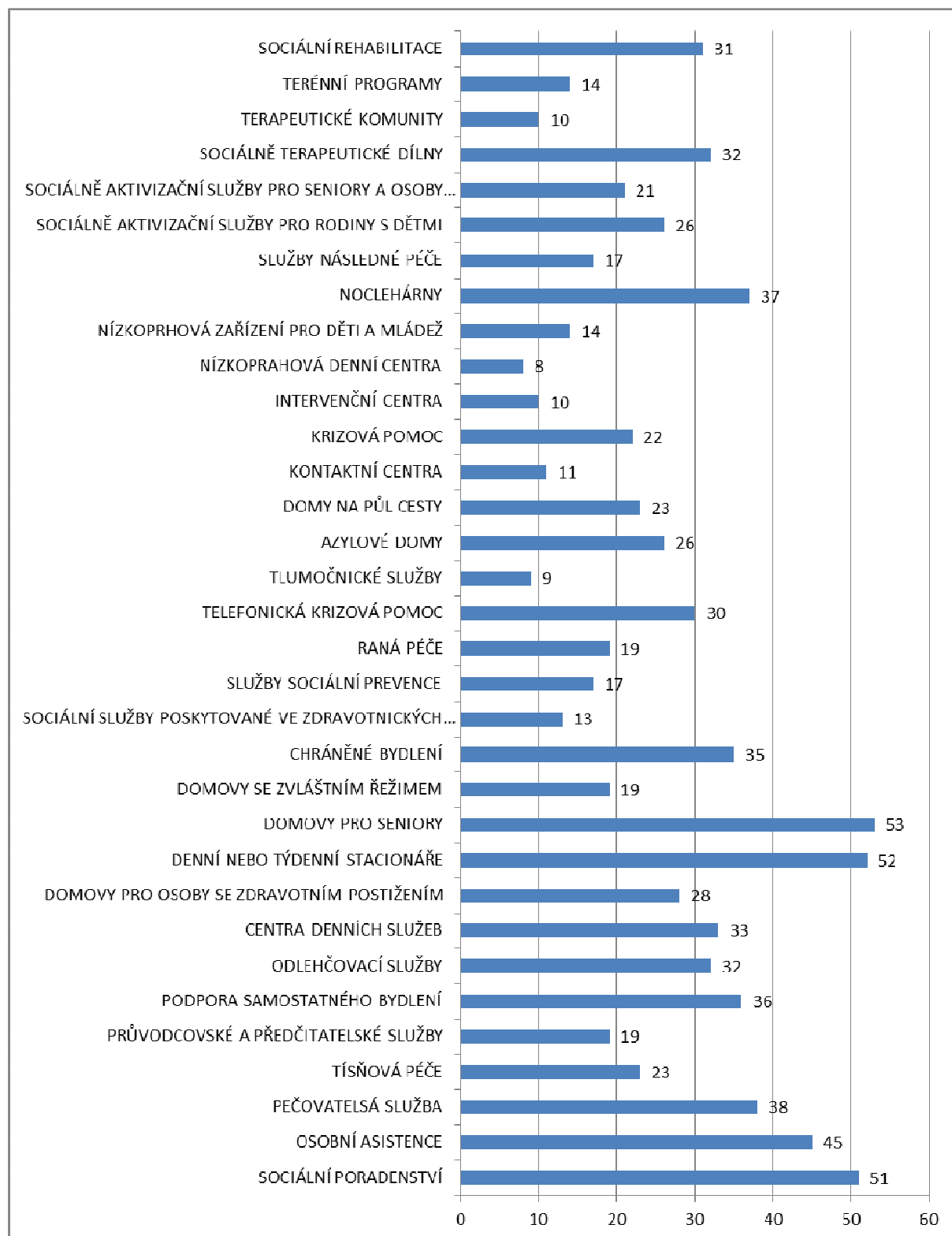
Lidé mezi 20-50 let postrádají zejména pečovatelskou službu a domovy pro seniory.

Lidé mezi 51-65 lety postrádají sociální poradenství, denní nebo týdenní stacionáře a domovy pro seniory.

Lidé nad 65 let postrádají osobní asistenci, noclehárny a telefonickou krizovou pomoc.

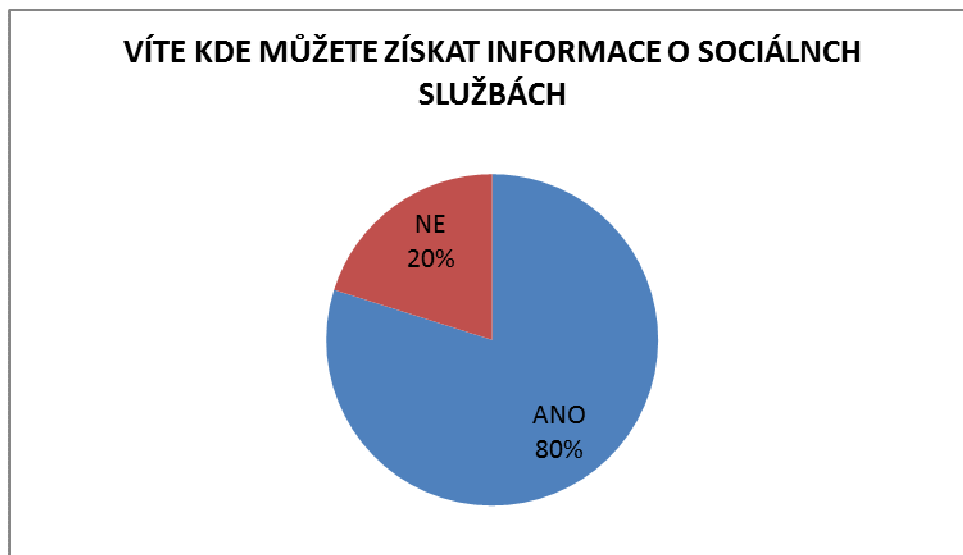
Dalšími zmiňovanými službami jsou: **osobní asistence** zejména ve Slavonicích (6 z 11 respondentů, tedy 55%), **pečovatelská služba** (38 odpovědí), **podpora samostatného bydlení** (36 odpovědí), **noclehárny** (37 odpovědí), **chráněné bydlení** (35 odpovědí, zejména v Dačicích) a centra denních služeb (33 odpovědí).

V následujícím grafu jsou znázorněny všechny odpovědi respondentů týkající se chybějících sociálních služeb.

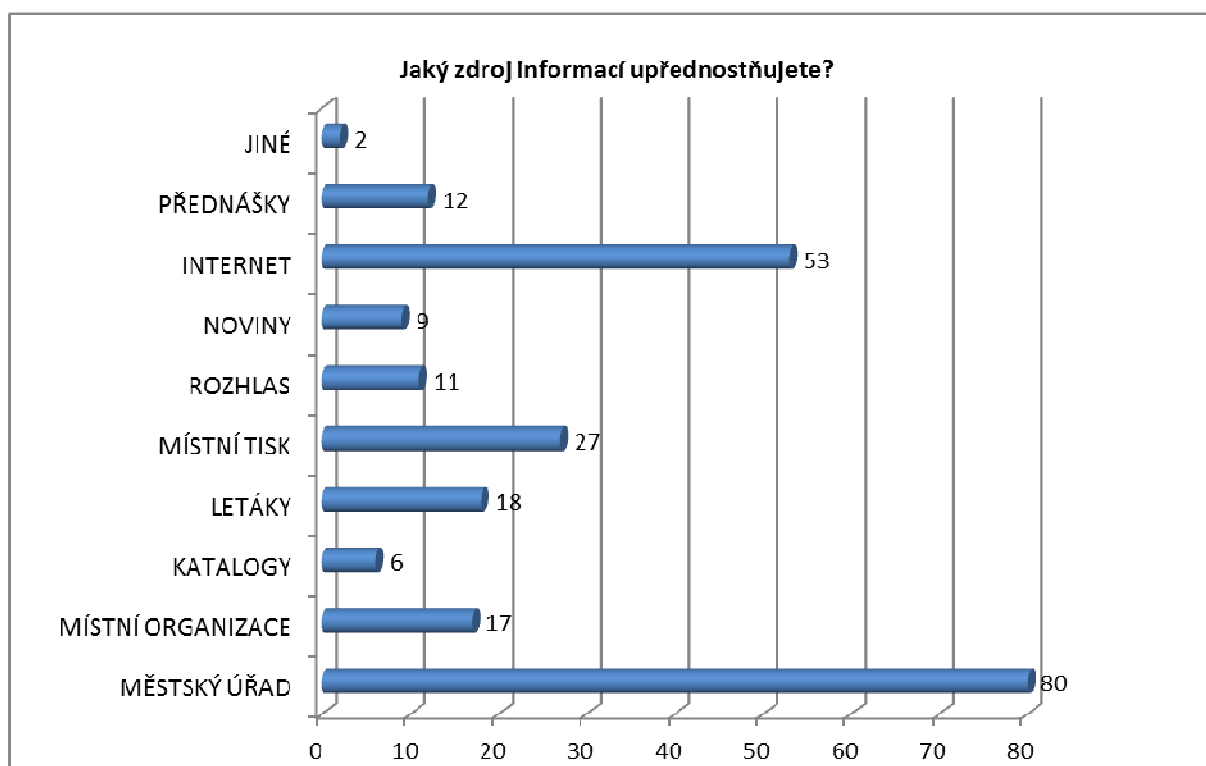

4.3 Víte kde můžete získat informace o sociálních službách?

Další otázka zjišťovala povědomí o zdrojích informací. Tedy, zda lidé v případě potřeby vědí, kam se obrátit o informace o sociálních službách. 80 % (143 respondentů) odpovědělo, že ví, kde získat informace o sociálních službách, 20 % (36 respondentů) tato informace chybí.

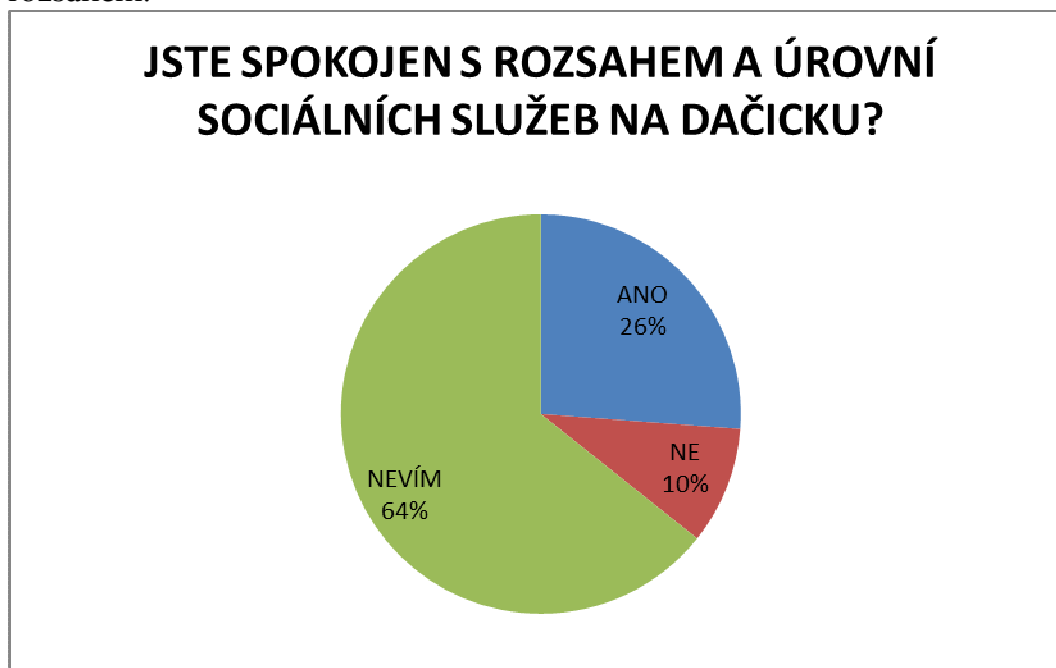
Preferované zdroje informací o sociálních službách:

4.4 Jste spokojen s rozsahem a úrovní sociálních služeb na Dačicku?

Více než polovina respondentů (108 osob, resp. 64 %) z regionu Dačicko se nedokáže vyjádřit k úrovni a rozsahu sociálních služeb. Je to pravděpodobně dáno tím, že žádné služby nevyužívají, dosud nepotřebovali či jejich nízkou informovaností a nezájmem o toto téma.

Z těch, kteří se vyjádřili, je více lidí spokojených (44 osob, resp. 26 %). Pouze 16 odpovídajících (10 %) vyjádřilo nespokojenost s rozsahem a úrovní sociálních služeb na Dačicku. Nikdo nevyjadřoval nespokojenost s úrovní poskytovaných služeb, ale s jejich rozsahem.

Respondenti měli možnost napsat do poznámky proč nejsou s rozsahem a úrovní služeb spokojeni.

V následující tabulce jsou uvedeny všechny odpovědi.

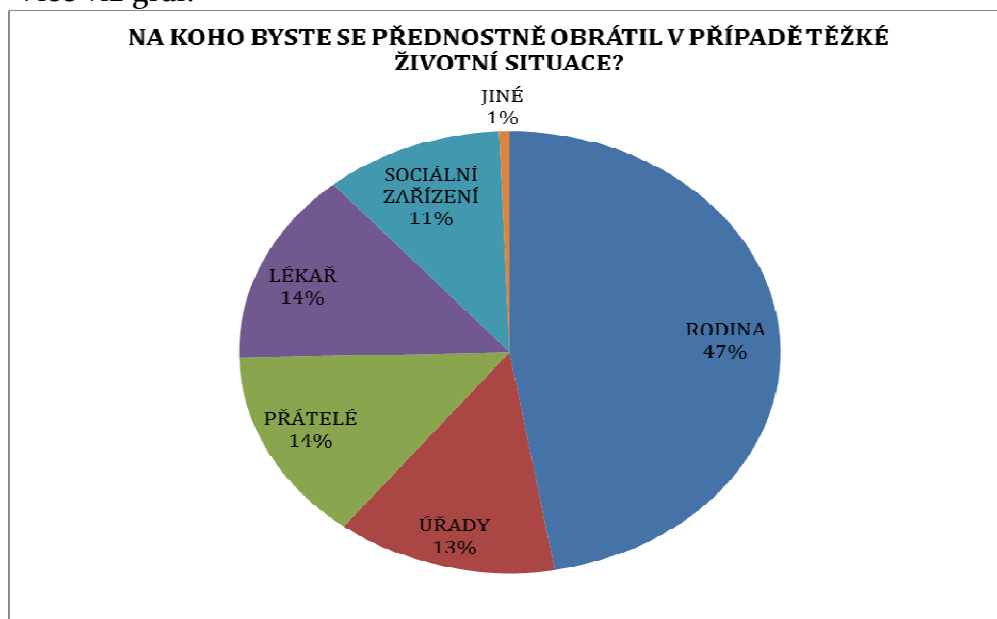
Důvody nespokojenosti	Počet respondentů	Důvody nespokojenosti	Počet respondentů
Chybí domy pro seniory		2 Chybí denní stacionář	2
Chybí zdravotnictví	2	Chybí nízkoprahová denní centra	1
Chybí centra denních služeb	2	Chybí soc. poradenství	1
Chybí chráněné bydlení	3	Chybí informovanost	1
Rozsah služeb	10		

4.5 Na koho byste se přednostně obrátil/a v případě těžké životní situace?

Téměř polovina respondentů očekává podporu v těžké životní situaci především od vlastní rodiny (47 %, 151 respondentů). Velkou důvěru má též lékař shodně s přáteli (14 %, 45 odpovídajících). Dále lidé uváděli úřady (13%, 42 respondentů). Nejméně často by se lidé obrátili na sociální zařízení (pouze 11 %, 34 respondentů).

Z výsledků je patrné, že lidé nejdříve hledají podporu ve svém nejbližším okolí, u rodiny. Velkou autoritu představují lékaři, kteří jsou na stejném místě s přáteli. Úřady a sociální zařízení přicházejí v úvahu až na druhém místě.

Více viz graf.

4.6 Pokud sociální služby využíváte, napište které:

Sociální služby využívá dle odpovědí 35 osob, tedy 18 % dotazovaných. Nejčastěji se objevilo využívání pečovatelské služby (donáška obědů, úklid domácnosti) a osobní asistence (celodenní péče v domácnosti, bez časového omezení).

Všechny odpovědi viz následující tabulka.

Služba	Počet odpovědí	Služba	Počet odpovědí
Osobní asistence	6	Soc. poradenství	2
Pečovatelská služ.	18	Raná péče	1
DPS	1	Domovinka	3
Denní centrum	2	Neuvedeno	2
Nevyužívá	165		

Pět respondentů uvedlo doprovodné služby: asistentka na zákl. škole, úřad práce, hlídání dětí, pedagogická a psychologická poradna a odbor sociálních věcí.

4.7 Pokud sociální služby využíváte, jste s nimi spokojeni?

Na otázku týkající se spokojenosti s využívanými službami odpovědělo víc lidí, než v předchozí otázce uvedlo, že služby využívá. Svůj názor vyjádřilo 61 respondentů. Převažuje spokojenost (31 odpovědí, 51%) nad nespokojeností (2 odpovědi, 3%). Nespokojení respondenti neuvedli, zda nějakou sociální službu využívají.

Odpovědi viz následující tabulka.

Spokojenost s využívanými službami	Počet odpovědí	Procenta
Ano	31	51%
Spíše ano	22	36%
Spíše ne	6	10%
Ne	2	3%

Respondenti měli možnost připsat, co by se podle nich mělo na fungování služeb změnit.

Vyjádřilo se celkem 11 respondentů.

Nejčastěji lidé chtějí **zlepšit dostupnost** (4 odpovědi), provázanost a úhrady za služby.

Navrhují také **zlepšení prostorů Domovinky**.

4.8 Čemu by se podle vašeho názoru měla na Dačicku věnovat větší pozornost při rozvoji sociálních služeb?

K této otázce se vyjádřila necelá třetina dotazovaných, především důchodového věku, proto se většina odpovědí týká služeb pro seniory. Měli by se rozšiřovat domy s pečovatelskou službou (7 odpovědí), budovat nové domy pro seniory, nebo alespoň zlepšovat jejich prostory (7 odpovědí) a zaměřit pozornost na osoby s Alzheimerovou chorobou (1 odpověď). Dále by se podle respondentů měla zlepšit dostupnost a provázanost služeb (4 odpovědi), stejně jako propagace a informovanost o těchto službách (5 odpovědí). Pozornost by se měla zaměřit na mladé zdravotně postižené lidi (5 odpovědí), na jejich vzdělávání a práci (3 odpovědi), ale také na pomoc mladým v získávání práce po střední škole (2 odpovědi). Vybudování nízkoprahového zařízení pro děti (2 odpovědi). Další odpovědi byli např. zřízení denního stacionáře (5 odpovědí), zlepšení prostorů Domovinky (6 odpovědí), obnovení chodu nemocnice, nebo alespoň využití jejích prostorů (5 odpovědí), bezpečnost (3 odpovědi) a širší lékařská péče.

Závěr

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 195 lidí z Dačického regionu. Anketa zjišťovala zejména informovanost veřejnosti v oblasti sociálních služeb, dále názory na rozsah a kvalitu služeb v regionu, vnímané chybějící služby a preference řešení sociálních problémů v regionu.

64% respondentů neví zda jsou spokojeni s rozsahem a úrovní soc. služeb. Žádný z respondentů nebyl nespokojen s kvalitou stávajících sociálních služeb, ale 10% respondentů bylo nespokojeno s jejich rozsahem.

Nejčastěji lidé na Dačicku postrádají, domovy pro seniory, denní stacionáře, soc. poradenství pečovatelskou službu a noclehárny. Toto zjištění koresponduje s preferovanými oblastmi řešení sociálních problémů, na které se anketa také ptala.

Podle názoru respondentů na Dačicku by měly být řešeny zejména problémy seniorů a lidí se zdravotním postižením.

Další názory jsou: Zachování chodu Domovinky, zlepšení jejích prostorů a zavedena služba diabetologa. Obnovení chodu nemocnice, nebo alespoň využití jejích prostorů. Měla by se zlepšit dostupnost a provázanost soc. služeb. Zřízení denního stacionáře. Kromě těchto oblastí lidé navrhovali řešit bezpečnost ve městě.

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ORP DAČICE

Tato akce je financována z prostředků ESF prostřednictvím
Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

ANKETA

Vážení spoluobčané,

máte v rukou anketu, která si klade za cíl zjistit Vaše názory a připomínky související s rozvojem sociálních služeb na Dačicku. Výsledky ankety budou jedním z podkladů pro zpracování plánu rozvoje sociálních služeb, který bude reagovat na potřeby občanů. Prosíme Vás tedy o pomoc a vyplnění ankety. Čím více hlasů uslyšíme, tím zajímavější a přesnější bude výsledek. Bližší informace Vám rádi poskytneme na kontaktu, který je uveden na druhé straně lístku.

Realizátor akce: Centrum pro komunitní práci jižní Čechy **Partner akce:** Město Dačice

Řídící skupina projektu: Ing. Jan Bartošek, Věra Janáková, Josef Urban, Ing. Karel Macků, Marie Čeloudová, Pavlína Bačovská, Bc. Irena Vašíčková, DiS.

1. Co by se z Vašeho pohledu mělo změnit v sociální oblasti ve Vaší obci či regionu?

.....

.....

2. Postrádáte Vy nebo někdo z Vašich blízkých na Dačicku některé z těchto sociálních služeb?

- Sociální poradenství** (informace přispívající k řešení nepříznivé sociální situace, psychologické poradenství, půjčovna kompenzačních pomůcek atd.)
- Osobní asistence** (doprovod, celodenní péče v domácnosti – služba se poskytuje bez časového omezení)
- Pečovatelská služba** (donáška oběda, doprovod k lékaři, úklid domácnosti, nákupy, pomoc s hygienou atd.)
- Tísňová péče** (nepřetržitá možnost kontaktu s osobami vystavenými riziku ohrožení zdraví a bezpečnosti)
- Průvodcovské a předčitatelské služby** (pro osoby se sníženými schopnostmi orientace nebo komunikace)
- Podpora samostatného bydlení** (pro osoby se zdravotním postižením)
- Odlehčovací služby** (pro osoby se sníženou soběstačností – cílem je umožnit pečující osobě odpočinek)
- Centra denních služeb** (pro osoby se sníženou soběstačností, které potřebují pravidelnou pomoc)
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením**
- Denní nebo týdenní stacionáře** (pro osoby se sníženou soběstačností, které potřebují pravidelnou pomoc)
- Domovy pro seniory** (pobytové služby pro osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku)
- Domovy se zvláštním režimem** (pro osoby s demencí – např. Alzheimerovou chorobou)
- Chráněné bydlení** (individuální nebo skupinové bydlení s pomocí asistenta)
- Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče** (oddělení následné péče, LDN)
- Služby sociální prevence** (napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života)
- Raná péče** (pro rodiče dětí se zdravotním postižením – do 7 let věku dítěte)
- Telefonická krizová pomoc** (pro osoby, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života)
- Tlumočnické služby** (pro osoby s poruchami komunikace způsobenými smyslovým postižením)
- Azylové domy** (přechodné bydlení pro osoby bez přístřeší)
- Domy na půl cesty** (bydlení pro osoby do 26 let, které se vrátily z dětského domova atd.)
- Kontaktní centra** (pro osoby ohrožené závislostí na návykových látkách)
- Krizová pomoc** (pro osoby, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života)
- Intervenční centra** (pomoc osobě ohrožené násilným chováním osoby vykázané ze společného obydlí)
- Nízkoprahová denní centra** (ambulantní služby pro osoby bez přístřeší)

Prosíme OTOČTE!

- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (při ohrožení společensky nežádoucími jevy)
- Noclehárny (služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování)
- Služby následné péče (pro osoby s duševním onemocněním nebo závislostí po skončení ústavní léčby)
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (ve kterých je vývoj dítěte ohrožen v důsledku dopadu dlouhodobé krizové sociální situace)
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (pomáhají udržet soběstačnost)
- Sociálně terapeutické dílny (pro osoby se zdravotním postižením)
- Terapeutické komunity (pro osoby se závislostí nebo s chronickým duševním onemocněním)
- Terénní programy (pro osoby s rizikovým způsobem života - uživatelé návykových látek, osoby bez přístřeší)
- Sociální rehabilitace (podpora samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob s handicapem)

3. Víte, kde můžete získat informace o sociálních službách?

- ano ne

Jaký zdroj informací upřednostňujete – městský (obecní) úřad, místní organizace, katalogy, letáky, místní tisk, rozhlas, noviny, internet, přednášky, jiné.....? *podtrhněte*

4. Jste spokojen/a s rozsahem a úrovní sociálních služeb na Dačicku?

- ano proč?.....
- ne proč?.....
- nevím

5. Na koho byste se přednostně obrátil/a v případě těžké životní situace? (možno zatrhnout více možností)

- rodina přátelé sociální zařízení
- úřady lékař jiné, uveďte.....

6. Využíváte sociální služby? Pokud ano, napište které.

.....

.....

7. Pokud sociální služby využíváte, jste s nimi spokojeni?

- ano spíše ano spíše ne ne

Co by se podle Vás mělo na fungování služeb změnit:

.....

8. Čemu by se podle Vašeho názoru měla na Dačicku věnovat větší pozornost při rozvoji sociálních služeb?

.....

Jakým způsobem:

9. Kde bydlíte?

Obec/ Místní část:
.....

10. Jste:

- muž
 žena

11. Kolik je Vám let?

- do 20 51 – 65
 20 – 35 66 – 75
 36 – 50 nad 75

Děkujeme Vám za Vaše odpovědi

Vyplněné anketní lístky vhod'te do sběrné schránky na městském úřadě, nebo je odevzdejte na Vašem obecním úřadě.

Datum ukončení sběru je: **15. dubna 2012**

Bližší informace o plánování sociálních služeb na Dačicku získáte na www.dacice.cz, nebo Vám je sdělí vedoucí Odboru sociálních věcí MěÚ Dačice Věra Janáková, tel. 384401213, email: socialni@dacice.cz.